

Vabilo (5a) k objavi kratkih literarnih potopisov mladih in (5b) izkušenih slovenskih popotnikov v 16. letniku festivalne antologije Lirikon21, izdane ob 19. Lirikonfestu Velenje (2020) = kandidiranje za 1. podelitev festivalnih priznanj »mlada želva 2020« za najboljši kratki potopis mladih popotnikov (starih od 16 do vključno 26 let) in »modra želva 2020« za najboljši kratki potopis izkušenih popotnikov (starih od vključno 27 let dalje)

Vabilo odprto do 8. marca 2020

Velenjska knjižna fundacija in Čitalnica Pri pesniški duši vabita mlade in izkušene slovenske popotnike k objavi **kratkih literarnih potopisov**, ki bodo z izborom največ treh najboljših v posamezni starostni kategoriji v letu 2020 objavljeni v festivalni antologiji Rp. Lirikon21 ter z objavo nominirani za festivalni priznanji (A) »mlada želva 2020« in (B) »modra želva 2020«.

Avtorji poslanih potopisov v starostni kategoriji A so lahko stari od 16 do vključno 26 let in **v starostni kategoriji B** od vključno 27 let dalje.

Sodelovati je mogoče samo z enim potopisom. Poslano **besedilo mora ustrezati splošni definiciji in merilom potopisa** (gl. prilogo).* Od potopisnega potovanja naj ne bi minilo več kot pet let (od 2016 dalje).

Okvirni obseg potopisnega besedila naj bo najmanj 2/3 avtorske pole (10,5 strani oz. ok. 20.000 znakov s presledki) do največ ene avtorske pole (16 strani oz. 30.000 znakov s presledki). Besedilu je lahko ilustrativno dodanih največ 5 fotografij (črno-belih, z resolucijo najmanj 1600 x 1200 px; fotografije naj bodo opremljene z navedbo avtorja in kratkim/enovrstičnim opisom).

Potopis, napisan v slovenskem jeziku (s samoumevno izjavo avtorja, da še ni bil oz. najmanj do konca leta 2020 ne bo objavljen ne revijalno ne knjižno ne kako drugače; morebitne predstavitve na priložnostnih potopisnih predavanjih ipd. ne štejejo; enako velja za morebitne potopisne fotografije) izkažite (brez šifre) z imenom in priimkom ter letnico avtorjevega rojstva in ga pošljite najkasneje **do 8. marca 2020** v standardnem wordovem računalniškem zapisu na e-naslov: **lirikonfest@gmail.com**. Pripisite oz. navedite tel. št. ter priložite 5- do največ 10- vrstično notico o avtorju.

Žirija bo za predstavitveno objavo v festivalni antologiji Rp. Lirikon21 v letu 2020 izbrala največ tri kratke potopise v posamezni starostni kategoriji. Izmed objavljenih oz. predstavljenih potopisov bosta s festivalnima priznanjema ter praktičnima nagradama nagrajena najtehtnejša v posamezni starostni kategoriji.

Moralno in pravno so za izvirnost potopisov odgovorni avtorji. Izbrani oz. objavljeni potopisi bodo honorirani. Avtorji poslanih potopisnih besedil in fotografij se strinjajo, da lahko UVKF objavi njihova besedila v festivalni antologiji Rp. Lirikon21 (2020) in z odlomki za promocijske namene festivala.

Organizator si pridružuje pravico, da izbere v posamezni starostni kategoriji samo en potopis ali dva ali da ne izbere nobenega. Za potopisni festivalni priznanji 2020 ne morejo kandidirati sodelavci žirije za izbor, uredništva Rp. Lirikon21 in organizacije Lirikonfesta.

Partnerska organizatorja festivalnega potopisnega priznanja sta Velenjska knjižna fundacija in Čitalnica Pri pesniški duši. Večletni glavni pokrovitelj priznanja v programu Lirikonfesta je Mestna občina Velenje.

* V besedilu vabila uporabljeni izrazi, napisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Informacija o 4. podelitvi vseslovenske festivalne literarne nagrade »krilata želva« (2020) za najboljši knjižno objavljen slovenski potopis leta 2019, ki bo podeljena na 19. Lirikonfestu (2020)

Organizator in strokovni svet nagrade bosta brez predhodnih nominacij razglasila lavreata 23. aprila – ob svetovnem dnevu knjige 2020. Nagrada bo podeljena na 19. Lirikonfestu v Velenju konec maja 2020.

Organizatorja nagrade sta Ustanova Velenjska knjižna fundacija in Čitalnica Pri pesniški duši. Večletni glavni pokrovitelj nagrade v festivalnem programu Lirikonfesta je Mestna občina Velenje. Nagrada je izkazana z nagradnim umetniškim bronastim kipom (stvaritev akad. kiparja Jurija Smoleta) in festivalno listino. Od leta 2019 je nagrada denarna (1.500 eur).

Festivalno literarno nagrado »krilata želva« za najboljši knjižno objavljen slovenski potopis leta so doslej prejeli: 2017 – **Agata Tomažič** (*Zakaj potujete v take dežele?*), 2018 – **Dragan Potočnik** (*Pesem za Sinin džan*) in **Aleš Šteger** (*Na kraju zapisano 6: Solovki, Rusija*), 2019 – **Jakob J. Kenda** (*Apalaška pot*).

Ustanova Velenjska knjižna fundacija (UVKF)

19. Mednarodni Lirikonfest Velenje (2020)

Uredništvo Rp. Lirikon21 (2020)

Ivo Stropnik, vodja festivala, glavni in odg. urednik UVKF

Čitalnica Pri pesniški duši

Urška Zupančič, koordinatorica programa
Velenjska potopisna pomlad – krilata želva 2020

V Velenju, 30. januarja 2020

PRILOGA / Splošne definicije potopisa

Potopis je poročilo o potovanju, ki opisuje pokrajine in njihove prebivalce, predstavlja kulturno sliko kraja ter ljudske običaje in dogodke. Vsebovati mora nekaj stvarnih podatkov, a ne preveč, saj mora biti poučen, a hkrati zabaven in zanimiv. Avtor dobrega potopisa v bralcu vzbuja občutek, kakor da sam potuje po predstavljenih deželah. Za boljšo predstavo o potovanju je knjiga lahko opremljena z zemljevidi in fotografijami. Trajanje in način potovanja pri tem nista pomembna (peš, s kolesom, avtomobilom, motorjem, ladjo idr.). Pri potopisu je bistvenega pomena, da se je njegov avtor prostovoljno odločil za pot, zato sem ne štejemo npr. novinarskih napotitev na neko območje, zgodb izgnancev, beguncev ipd. V besedilu mora prevladovati pogled na zunanji svet, saj gre v nasprotnem primeru za avtobiografske ali dnevniške zapise. Med potopise prav tako ne spadajo turistični vodiči in znanstvene monografije.

Potopis je hibridna literarna zvrst na meji leposlovja in novinarsko-dokumentarnega pisanja. V njem avtor subjektivno prikazuje objektivno pot, na katero se je popotnik odpravil po lastni volji. Dobro je, da vsebuje nekaj stvarnih podatkov, vendar pa je njegovo bistvo prikaz soočanja popotnika in poti. Avtor mora biti hkrati potopisec in popotnik. Pomembno pa je, da je njegova pozornost v večji meri osredotočena na zunanji svet, saj se besedilo drugače lahko hitro spremeni v dnevnik ali avtobiografijo, pot pa pristane na stranskem tiru. (A. Lah)

Potopis je lahko tudi poročilo o notranji dogodivščini v tujem svetu. (E. Kocbek)

Gre torej za poročilo o potovanju, ki opisuje pokrajine in njihove prebivalce, predstavlja kulturno sliko obiskanega kraja ali krajev ter njegove ljudske običaje in dogodke. Dobro napisani potopisi v bralcih vzbujajo občutek, kakor da sami potujejo po teh deželah. Pri tem mora biti besedilo poučno, hkrati pa zabavno in zanimivo. (S. Trdina)

Zaradi hibridnosti je potopis težko natančno umestiti, saj obstaja več vrst in oblik potopisa. Knjižne potopise pogosto delijo na potopis in literarni potopis. Za prvega je značilna predvsem dokumentarističnost, saj temelji na verodostojnosti opisov poti in podajanju številnih informacij. Literarni potopis nasprotno v ospredje postavlja literarnost. Njegove ključne lastnosti so fiktivnost, osvobojenost od pragmatičnosti, informativnosti in didaktičnosti. (A. Zupan Sosič)

V njem se lahko prepletajo reportažni in esejistični predeli, saj se avtor ne omeji le na opisovanje poti, ampak temu dodaja uprizarjanje prizorov med ljudmi, ki jih srečuje, sporoča njihove navade, njihovo zgodovino in vmes pofilozofira in pomoralizira. (M. Kmecl)
